

Reklāmas un sabiedrisko attiecību katedras

Profesionālās bakalaura studiju programmas
„Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments”

STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS

par 2016./2017. studiju gadu

Programmas direktore

G. Sarkane

Reklāmas un sabiedrisko attiecību katedras vadītāja

G.Sarkane

Rīgā
2017

Satura rādītājs

1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija, mērķi un uzdevumi.....	3
2. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti	3
3. Uzņemšanas noteikumi (īpaši norāda prasības, uzsākot studiju programmu).....	4
4. Studiju programmas plāns	5
5. Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana). Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība).....	8
6. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem	15
7. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā saņemto ieteikumu ieviešana	16
8. Pielikumi studiju programmas raksturojumam.....	17
8.1. Studiju kursu un studiju moduļu apraksti.....	17
8.2. Studiju programmas satura atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā, tai skaitā ja iegūstamā kvalifikācija ir reglamentēta profesija.....	18
8.3. Studiju programmas izmaksas un to kalkulācija	20
8.4. Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādām pašām studiju virzienam atbilstošu Latvijas un vismaz divām Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu studiju programmām	21
8.5. Informācija par studējošajiem visā pārskata periodā	27
8.5.a. Studējošo skaits, norādot sadalījumā pa studiju programmas īstenošanas veidiem, formām (atsevišķi norādot tālmācību), valodām, filiālēm	27
8.5.b. Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits	27
8.5.c. Absolventu skaits	27
8.6. Aptauju rezultātu kopsavilkums par studējošo apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmu kvalitātes uzraudzībā.....	27
8.7. Aptauju rezultātu kopsavilkums par absolventu apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmu kvalitātes uzraudzībā.....	33
8.8. Studējošo pašpārvalde un līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.....	34

1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija, mērķi un uzdevumi

Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas „RISEBA” (turpmāk tekstā RISEBA) profesionālā bakalaura studiju programmas „**Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments**” mērķis ir sagatavot augsti kvalificētus, kompetentus un konkurētspējīgus sabiedrisko attiecību un reklāmas speciālistus; profesionālus darbiniekus darbam valsts un pašvaldības iestādēs, masu saziņas līdzekļos un nevalstiskajās institūcijās, veicināt studējošo radošā potenciāla attīstību studiju laikā un turpmāk, dot iespēju pēc programmas apguves turpināt studijas maģistrantūrā.

Lai sasniegtu bakalaura studiju programmas „**Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments**” mērķi, tiek izvirzīti sekojoši **uzdevumi**:

- 1) piedāvāt laikmetīgu un kvalitatīvu reklāmas un sabiedrisko attiecību apmācību un sagatavot studējošos praktiskam darbam,
- 2) nodrošināt teorētisko atziņu praktisko pielietojumu,
- 3) veicināt studējošos apgūt vairākas mūsdienu darba tirgū pieprasītas prasmes un iemaņas – darbu komandā, pētnieciskā un praktiskā darba un publiskās uzstāšanās iemaņas, spēju kritiski domāt un analizēt problēmas, uzņemties atbildību, saskarsmes prasmes u.c.,
- 4) sniegt studējošiem vispusīgas zināšanas un izpratni par sociālajiem aspektiem, masu mediju lomu un nozīmi, politiskās un ekonomiskās sistēmas funkcionēšanu,
- 5) attīstīt studējošo spējas plānot un vadīt projektus,
- 6) veicināt studējošo spējas izpausties vizuālās mākslas un verbālās jomās,
- 7) nodrošināt studijas ar mācību metodiskajiem materiāliem, bibliotēkas pakalpojumiem un mūsdienu prasībām atbilstošu materiāli tehnisko bāzi,
- 8) nodrošināt bakalaura grāda ieguvu atbilstoši sabiedrisko attiecību menedžera/ reklāmas menedžera profesijas standartam, kas dotu tiesības turpināt studijas maģistrantūrā.

Pēc profesionālā bakalaura studiju programmas „Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments” apguves tiek piešķirts **profesionālā bakalaura grāds sabiedrības vadībā** un 5. kvalifikācijas līmeņa profesionālā kvalifikācija „**Sabiedrisko attiecību menedžeris**” vai „**Reklāmas menedžeris**”.

2. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti

Studiju programmas īstenošanas un attīstības laikā maksimāli tiek ievēroti Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (qualifications frameworks) principi, kas sagatavoti Latvijas darba grupā prof. A.Rauhvarģera vadībā. Proti, profesionālā bakalaura grāds sabiedrības vadībā nodrošina zināšanu, prasmju un attieksmju kopumu, kas ļauj veikt augsti kvalificētu profesionālo darbību attiecīgajā jomā un dod iespēju tālākām studijām maģistrantūras studiju programmās.

Profesionālais bakalaurs spēj:

1) intelektuālās kompetences jomā

- stratēģiski un analītiski formulēt un komunicēt profesionālus aspektus un nozares problēmas;
- patstāvīgi risināt profesionālus jautājumus;
- pilnveidot savu profesionālo kvalifikāciju, virzīt savu tālāko izglītību.

2) profesionālās kompetences jomā spēj:

- izvērtēt un izmantot savā profesionālajā jomā dažādas metodikas un pieejas;
- parādīt savas profesijas teoriju, metodiku un uzskatu izpratni;
- iegūt, atlasīt un apstrādāt informāciju un izmantot jaunākos pētījumus un nozares sasniegumus savā praktiskajā darbībā;
- veikt jaunrades, pētniecisku un izglītojošu darbu attiecīgajā nozarē.

3) praktiskās kompetences jomā spēj:

- praktiski veikt profesionālus pienākumus, pieņemt un pamatot lēmumus profesionālās kompetences attiecīgajā profesionālajā jomā;
- izprot profesionālo ētiku;
- spēj strādāt patstāvīgi un komandā, prot izstrādāt un īstenot projektus, tam piemīt komunikatīvās prasmes.

3. Uzņemšanas noteikumi (īpaši norāda prasības, uzsākot studiju programmu)

Par RISEBA profesionālā bakalaura studiju programmas “**Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments**” studējošiem var kļūt Latvijas Republikas pilsoņi un personas, kurām ir Latvijas Republikas izdota nepilsoņu pase, kā arī ārvalstnieki un citas personas, kurām ir izsniegtas pastāvīgās vai termiņuzturēšanās atļaujas.

Tiem jābūt ar vispārējo vidējo izglītību vai arī ar četrgadīgo vidējo profesionālo izglītību, kā arī tie var būt ar pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību. Par studiju programmas studējošiem var kļūt personas, kurām jau ir augstākā izglītība vai iegūts profesionālais vai akadēmiskais bakalaura grāds.

2016./2017. studiju gadā studentu uzņemšana notika atbilstoši RISEBA *Uzņemšanas noteikumiem 2016./2017. studiju gadam* (Apstiprināti RISEBA Senāta sēdē 28.10.2015., Prot. Nr. 15/1.1-07/08).

Reflektantu atlase tika rīkota pamatojoties uz divu centralizēto eksāmenu (latviešu un angļu valodā) un atestāta sekmju izraksta rezultātiem.

Izvērtējot atestāta rezultātus, tika ņemti vērā studiju virzienam nozīmīgākie priekšmeti – dzimtā valoda, svešvaloda, datorzinības un vēsture.

Atsevišķs radošs pārbaudījums „Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments” bakalaura studiju programmā nav paredzēts.

Personām, kuras vidējo izglītību ir ieguvušas līdz 2004. gadam vai ārvalstīs, kā arī personām ar īpašām vajadzībām, iesniedzot apstiprinošu dokumentu par atbrīvošanu no CE kārtības, nav nepieciešami centralizēto eksāmenu sertifikāti.

Ja reflektants iepriekšējo izglītību vai grādu iegūvis ārvalstīs, izglītības dokumentiem pievieno Akadēmiskās informācijas centra izziņu par izglītības atzīšanu un pielīdzināšanu Latvijas izglītības līmenim.

4. Studiju programmas plāns

Profesionālā bakalaura studiju programma “**Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments**” ietver obligātos studiju kursus (A daļa), ierobežotās izvēles studiju kursus (B daļa), brīvās izvēles studiju kursus, profesionālo praksi, kvalifikācijas eksāmenu, bakalaura darba izstrādi un aizstāvēšanu (skatīt tab. 4.1.-4.4.).

4.1. tabula

Studiju programmas „**Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments**” **sabiedrisko attiecību menedžera** kvalifikācijas iegūšanai konceptuālais plāns pilna laika studijām

Studiju kursi	Kredītpunktu skaits							
	1. gads		2. gads		3. gads		4. gads	
	1.sem.	2.sem.	3.sem.	4.sem.	5.sem.	6.sem.	7.sem.	8.sem.
Obligātie kursi (<i>A daļa</i>)	12	12	12	8	6	6	2	
Ierobežotas izvēles kursi (<i>B daļa</i>)	8	5	8	7	8	8	8	

Brīvās izvēles kursi (<i>C daļa</i>)				2		2	2	
Profesionālā prakse (<i>A daļa</i>)		1		1	6	2	8	8
Studiju darbs (<i>A daļa</i>)		2		2		2		
Kvalifikācijas eksāmens (<i>A daļa</i>)								2
Bakalaura darbs (<i>A daļa</i>)								10
<i>Studiju programma kopā:</i>	20	20	20	20	20	20	20	20

4.2. tabula

Studiju programmas „**Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments**” **sabiedrisko attiecību menedžera** kvalifikācijas iegūšanai konceptuālais plāns nepilna laika studijām

Studiju kursi	Kredītpunktu skaits								
	1. gads		2. gads		3. gads		4. gads		5. gads
	1.sem.	2.sem.	3.sem.	4.sem.	5.sem.	6.sem.	7.sem.	8.sem.	9.sem.
Obligātie kursi (<i>A daļa</i>)	14	12	12	8	8	8	8	4	
Ierobežotas izvēles kursi (<i>B daļa</i>)	4	5	4	6	8	5	2	2	
Brīvās izvēles kursi (<i>C daļa</i>)				2		2	2		
Profesionālā prakse (<i>A daļa</i>)		1		1	1	1	6	10	6
Studiju darbs (<i>A daļa</i>)			2			2		2	

Kvalifikācijas eksāmens (<i>A daļa</i>)									2
Bakalaura darbs (<i>A daļa</i>)									10
Studiju programma kopā:	18	18	18	17	17	18	18	18	18

4.3. tabula

Studiju programmas „**Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments**” reklāmas menedžera kvalifikācijas iegūšanai konceptuālais plāns pilna laika studijām

Studiju kursi	Kredītpunktu skaits							
	1. gads		2. gads		3. gads		4. gads	
	1.sem.	2.sem.	3.sem.	4.sem.	5.sem.	6.sem.	7.sem.	8.sem.
Obligātie kursi (<i>A daļa</i>)	12	12	12	8	6	6	2	
Ierobežotas izvēles kursi (<i>B daļa</i>)	8	5	8	7	8	8	8	
Brīvās izvēles kursi (<i>C daļa</i>)				2		2	2	
Profesionālā prakse (<i>A daļa</i>)		1		1	6	2	8	8
Studiju darbs (<i>A daļa</i>)		2		2		2		
Kvalifikācijas eksāmens (<i>A daļa</i>)								2
Bakalaura darbs (<i>A daļa</i>)								10
Studiju programma kopā:	20	20	20	20	20	20	20	20

Studiju programmas „**Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments**” reklāmas
menedžera kvalifikācijas iegūšanai konceptuālais plāns nepilna laika studijām

Studiju kursi	Kredītpunktu skaits								
	1. gads		2. gads		3. gads		4. gads		5. gads
	1.sem.	2.sem.	3.sem.	4.sem.	5.sem.	6.sem.	7.sem.	8.sem.	9.sem.
Obligātie kursi (<i>A daļa</i>)	14	12	12	8	8	6	8		
Ierobežotas izvēles kursi (<i>B daļa</i>)	4	5	4	6	8	7	4	4	
Brīvās izvēles kursi (<i>C daļa</i>)				2		2		2	
Profesionālā prakse (<i>A daļa</i>)		1		1	1	1	6	10	6
Studiju darbs (<i>A daļa</i>)			2			2		2	
Kvalifikācijas eksāmens (<i>A daļa</i>)									2
Bakalaura darbs (<i>A daļa</i>)									10
<i>Studiju programma kopā:</i>	18	18	18	17	17	18	18	18	18

5. Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana). Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība)

2008. gada 21. janvārī **RISEBA** tiek izsniegta licence par tiesībām īstenot profesionālā bakalaura studiju programmu “**Sabiedrisko attiecību un reklāmas**”

menedžments ”, un tā paša gada februāra mēnesī tiek uzsākta programmas realizēšana. 2013. gada 29. maijā RISEBA īstenotais Informācijas un komunikācijas virziens un studiju virzienam atbilstošās studiju programmas tiek akreditētas uz maksimālo termiņu – 6 gadiem.

Studiju apjoms ir 160 Latvijas kredītpunkti (240 ECTS).

Profesionālā bakalaura studiju programmu „**Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments** ” ir iespējams apgūt gan pilna, gan nepilna laika studiju formā. Studiju programmas apguves laiks pilna laika klātienē ir 4 gadi (8 semestri), nepilna laika klātienē 4,5 gadi (9 semestri), nepilna laika neklātienē 5 gadi (10 semestri). Vienā studiju gadā ir 32 auditorijas darba nedēļas ar slodzi 40 stundas nedēļā, un 8 eksāmenu sesijas nedēļas.

Studiju gads pilna laika dienas un nepilna laika vakara studijās ir sadalīts divos semestros, bet neklātienē studijās studiju gads ir sadalīts sesijās, kuru laikā studējošiem iespējams apmeklēt lekcijas, praktiskās nodarbības un kārtot pārbaudījumus. Studijas sākas septembrī un beidzas jūnijā. Studijas tiek realizētas latviešu un krievu valodās, atsevišķi priekšmeti angļu valodā.

Tālmācības metodes studiju programmas īstenošanā netiek izmantotas.

Mācības RISEBA notiek katru nedēļu. Pilna laika dienas nodaļai darba dienās no plkst. 8.20 līdz 16.50, mācības nepilna laika klātienē notiek ik pēc nedēļas ceturtdienas un piektdienas vakaros no plkst. 18.00 līdz 21.10 un sestdienās no plkst. 9.00 līdz 18.00. Nepilna laika neklātienē katru trešo sestdienu un svētdienu notiek mācību sesijas. Mācību sesijas laikā nodarbības notiek no plkst. 9.00 līdz 18.10.

Studiju laikā ir paredzēta arī profesionālā prakse. Studiju programmā ir ievērots līdzsvara princips starp teoriju un praksi.

Studiju sākumposmā lielāka uzmanība tiek veltīta pamatzināšanu apgūšanai, vecākosursos specializācijai, profesionālo prasmju un iemaņu apgūšanai. Studiju noslēguma posmā iegūtās zināšanas un prasmes tiek nostiprinātas profesionālajā praksē ārpus augstskolas reālā darba vidē un apliecinātas bakalaura darba izstrādāšanā un aizstāvēšanā.

Profesionālo bakalaura grādu **sabiedrības vadībā** un piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju – „**sabiedrisko attiecību menedžeris**” vai „**reklāmas menedžeris**“ studējošais var iegūt, ja sekmīgi nokārtojis visas programmas prasības, kā arī nokārtojis noslēguma pārbaudījumus-izstrādājis un aizstāvējis bakalaura darbu un nokārtojis kvalifikācijas eksāmenu.

Specializācija divos profesionālos virzienos: **reklāmas menedžeris** un **sabiedrisko attiecību menedžeris** sākas jau pēc otrā studiju kursa, apgūstot katrai kvalifikācijai

nepieciešamos profesionālās specializācijas kursus, veicot pētniecisko darbu studiju darbu un bakalaura darba ietvaros, apgūstot profesionālās prasmes un iemaņas prakses laikā, kā arī izvēloties atbilstoši apgūstamajai kvalifikācijai brīvās izvēles kursus (specializāciju kopumā veido 72 KP).

Studiju programmas uzsākšanu, mācības, iespējamo kursu secību, kā arī sekmīgu studiju programmas apguvi reglamentē RISEBA Senātā apstiprinātie normatīvie dokumenti.

Katra studiju kursa metodiskais nodrošinājums tiek sistematizēts “Studiju kursa komplektā”.

Komplektā ietilpst:

- studiju kursa anotācija un programma;
- studiju kursa kalendārais, metodiskais plāns;
- ieteicamās literatūras saraksts;
- studējošo patstāvīgā darba plāns, tēmu saraksts;
- mājas darbu, kontroldarbu un testu uzdevumi;
- izpildīto darbu paraugi;
- rakstisko pārbaudījumu uzdevumu varianti;
- izdales materiālu paraugi.

Bez tam mācību studiju kursu metodiskajā nodrošinājumā ir:

- metodiskie norādījumi kā izpildīt un noformēt kontroldarbus, prakses atskaites, patstāvīgos studiju darbus un noslēguma darbus;
- mācību priekšmetu metodiskie norādījumi un mācību līdzekļi (daļa atrodas bibliotēkā);
- akadēmiskā personāla konsultāciju grafiki;
- datorizētie studiju līdzekļi.

Studiju kursus nodrošinošie metodiskie materiāli ir pieejami augstskolas digitālajā datu bāzē e-riseba, kas balstīta uz Moodle programmatūras bāzes.

Studiju programmas apguve tiek realizēta lekcijās, semināros, praktiskajās nodarbībās, praksēs, patstāvīgā darba nodarbībās, konsultācijās ar pētniecisko darbu zinātniskajiem vadītājiem. Līdztekus tradicionālajām darba formām tiek praktizētas arī interaktīvas studiju metodes: projekti studiju kursa ietvaros, darbs grupās, treniņi (piemēram, mediju treniņi), lomu spēles, pašanalīze un situāciju analīze, radošie darbi, diskusiju metodes, nodarbību videoierakstu analīze u.c.).

Ar ārvalstu vieslektoru uzaicināšanu studiju programmas apgūvē tiek nodrošināta iespēja iepazīties ar pasaules pieredzi attiecīgajā studiju jomā.

Studiju programmas praktiskā īstenošanā veiksmīgi tiek iekļauta RISEBA „Starptautiskā nedēļa 2017”, kura pārskata periodā augstskolā notika no 24.04.17.-30.04.17. Starptautiskās nedēļas laikā studenti varēja apmeklēt programmā paredzētās ārvalstu pasniedzēju (Polijas, Marokas un Somijas) vieslekcijas.

Studentiem tika noorganizētas atvērtās lekcijas – *Krzysztof Jajuga “Development in financial markets and risk management”, Ville Saarikoski “The Internet economy”, Ewa Dziawgo “The invisibility of market conditions and the possibilities of using exotic options to increase company sustainability”, Koubaa Salah “Entrepreneurship” un “Research Methodology”.*

Reālo darba vidi un darba tirgus prasības studējošais iepazīst studiju laikā organizētās ekskursijās uz pētījumu, reklāmas un sabiedrisko attiecību aģentūrām, izdevniecībām un citām organizācijām (*piemēram, Latvijas radio studiju kursā “Žurnālistikas pamati”, Reklāmas aģentūra Marshal studiju kursā “Ievads reklāmā”, Tipogrāfija SIA “Gandrs poligrāfija” studiju kursā “Ievads reklāmas dizainā”*), apmeklējot preses konferences studiju kursa “Sabiedrisko attiecību taktika” ietvaros (*piemēram, Andreja Končalovska un Jūlijas Visockas rīkotā preses konference par godu Starptautiskajam kinofestivālam “Baltijas pērle 2017”*), kā arī tiekoties ar nozares speciālistiem nodarbību laikā (*mediju ekspertu Artūru Medni, AS „Delfi” valdes priekšsēdētāju Konstantīnu Kuzikovu, mediju eksperti Sandru Veinbergu, AS „ABLV bank” sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāju I. Jarganu, SIA Komunikoloģisko pētījumu centrs valdes priekšsēdētāju A. Mirlinu, Rīgas Tūrisma attīstības biroja aģentūras „LIVE RIGA” valdes locekli R. Ločmeli Luņovu, SIA „Bright” korporatīvo klientu direktori Z. Šneideri, SIA Lolitas Ozoliņas komunikācijas konsultācijas valdes locekli Lolitu Ozoliņu, AS Rietumu banka Sabiedrisko attiecību, reklāmas un mārketinga pārvaldes vadītāju Sergeju Grodņikovu, reklāmas aģentūras TBWA/Latvija tekstu veidotāju (Copiwriter) Zani Jēgeri, rakstnieku, humoristu un pasākumu producentu Marku Dubovski, u.c.*).

“Žurnālistikas pamatu” kursa ietvaros studentiem bija iespēja tikties un intervēt publisku personu Igoru Narovski (*dakteris Klauns*) un Rīgas Fashion Week vadītāju, sabiedrisko attiecību speciālisti Tatjanu Baļvas.

Kursu „Ievads reklāmā” un “Ievads reklāmas dizainā” ietvaros studenti apmeklēja vairākas ar izvēlēto studiju jomu saistītas izstādes (*piemēram, izstādes “Papīra transformācija iepakojumā”, “Reklāmas slepenā dzīve” un “Grāmata Latvijā” Latvijas Nacionālajā bibliotēkā un Mākslas akadēmijas dienas Latvijas Mākslas akadēmijā*).

Savukārt, sabiedrisko attiecību virziena studentiem tika noorganizēta meistarklase ar starptautisko mediju un komunikācijas ekspertu *Ritu Našenieci* par tēmu “Communication Evaluation: Where to Direct?”, kuras laikā studenti apguva sabiedrisko attiecību kampaņu komunikatīvās efektivitātes mērīšanas rīku.

Profesionālā bakalaura studiju programmas „Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments” studentiem tika noorganizēta juridisko zinātņu maģistra, doktoranta *Andra Šķester*a publiskā lekcija “*Morālā kaitējuma būtība un atbildzinājuma problemātika*”. Ņemot vērā auditorijas specializāciju sabiedrisko attiecību un reklāmas jomā, īpaša uzmanība pievērsta tiesu praksei goda un cieņas aizskāruma lietās un pienākumam atsaukt nepatiesas ziņas.

Profesionālā bakalaura studiju programmas „Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments” studentiem un mācītbspēkiem tika noorganizēts zinātnisks seminārs par tēmu „*Interneta komunikācijas ētiskie izaicinājumi*”. Semināra viesi *Latvijas Universitātes Sociālo Zinātņu fakultātes profesore, Dr.phil. Skaidrīte Lasmane, BA Turība docente, Dr.sc.soc. Renāte Cāne, Rīgas Tehniskās universitātes docente, Mg.phil. Laila Girsova, Kultūras ministrijas mediju politikas nodaļas vadītājs Roberts Putnis un nodaļas eksperte Dr.sc.comm. Klinta Ločmele*.

Atsevišķos studijuursos ir uzsākta veiksmīga RISEBA docētāju sadarbība ar darba devējiem, iekļaujot darba devēju dotos reālos uzdevumus studiju kursa apgūvē.

2016./2017. studiju gadā studiju kursa „Reklāmas/sabiedrisko attiecību kampaņu plānošana un vadīšana” ietvaros tiek izstrādāts SIA “Stenders” esošās “Dzintara līnijas” rebrandings un jaunā zīmola komunikācijas plāns un aktivitātes.

Īpaši jāatzīmē studiju programmā paredzētās prakses, kuru laikā studentiem ir jāizstrādā materiāli reklāmas vai sabiedrisko attiecību vajadzībām. Visi studiju programmā paredzētās reklāmas un sabiedrisko attiecību prakses uzdevumi ir darba devēju pasūtījumi vai darba devēja dots uzdevums. Pasūtītājs (vai uzdevuma devējs) piedalās arī studentu izstrādāto prakses darbu vērtēšanā.

2016./2017. studiju gadā reklāmas un sabiedrisko attiecību prakses laikā tika izstrādāti:

1. Neliela formāta reklāmas materiāli Centrālajai vēlēšanu komisijai, kuri politiski neitrāli raisītu interesi par vēlēšanām un veicinātu līdzdalību tajās.

2. Reklāmas video uzņēmuma “Nicgrade” produktam IT platformai Multichannel Marketing Automation Platform.

3. Neliela formāta reklāmas materiāli ārzemju tūristu piesaistīšanai Latvijas Nacionālās bibliotēkas rīkotajiem pasākumiem.

4. SIA „BaltSpan” reklāmas bukleti.

5. Imidža video reklāmas rullītis *Nekustamo īpašumu aģentūrai "IORDANIDI REAL ESTATE", SIA.*

6. Preses relīzes preses relīžu portālam pr@mail.

7. Sabiedrisko attiecību vai reklāmas akcijas RISEBA popularizēšanai, u.c.

Žurnālistikas kursa ietvaros tiek gatavoti publicistikas materiāli (reportāžas, intervijas, esejas) par Latvijas sabiedrībai aktuāliem notikumiem.

Piedaloties RISEBA atpazīstamības veicināšanas projektos, reklāmas/sabiedrisko attiecību kampaņu vadīšanas prakses ietvaros studentiem ir iespējams iegūtās zināšanas par reklāmas/sabiedrisko attiecību aktivitāšu izstrādi un organizēšanu pielietot praktiski.

2016./2017. studiju gadā studenti piedalījās:

1. Augstskolas prezentācijās Latvijas vidusskolās.

2. Atvērto durvju dienu organizēšanā RISEBA.

3. Starptautiskajā izglītības izstādē „Skola 2017”.

4. Pārgaugavas svētku organizēšanā Arkādijas parkā 2017. gada 20. maijā.

5. Sociālās reklāmas konkursa „Labākas pasaules meklējumos” organizēšanā.

6. Vasaras skolas “European School in Film and Video Production” īstenošanā.

Attīstoties sadarbībai, darba devēji labprātāk iesaista studējošos dažādos projektos, savukārt, studējošiem, izpildot konkrētas organizācijas reālos pasūtījumus, ir labākas iespējas pielietot iegūtās teorētiskās zināšanas praktiski, kā arī šādi projekti paaugstina atbildības sajūtu par izpildītā darba kvalitāti.

Studiju programma paredz arī specializētas individuālas studijas izvēlētajā zinātņu apakšnozarē, kas varētu rezultēties ziņojumā studentu zinātniskajā konferencē.

RISEBA izmantotā vērtēšanas sistēma balstās uz sekojošiem principiem:

- vērtējuma obligātums - nepieciešamība iegūt pozitīvu vērtējumu par katru studiju kursu;
- akumulēšana – studējošā iegūtās zināšanas tiek vērtētas, summējot visus studiju laikā iegūtos pozitīvos vērtējumus;
- prasību atklātība un skaidrība – uzsākot studijas, studējošais tiek informēts par studiju kursa saturu, prasībām un vērtējumu;

RISEBA studiju un zināšanu novērtēšanas metodes ir objektīvas, un tiek konsekventi ievērotas. Ikvienas pārbaudes apjoms atbilst attiecīgā studiju kursa programmas saturam un Profesiju standartā noteiktām prasmju un zināšanu prasībām.

Studiju rezultātus RISEBA vērtē pēc diviem rādītājiem:

- kvalitatīvais vērtējums - atzīme 10 ballu sistēmā vai ieskaite (ieskaitīts, neieskaitīts);
- kvantitatīvais vērtējums – kredītpunktu skaits atbilstoši studiju kursa apjomam un nozīmīgumam.

Studējošo zināšanu kvalitāti RISEBA vērtē, pamatojoties uz Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas rīkojumu, atbilstoši LR pieņemtajiem ECTS (European Credit Transfer System) standartiem un atbilstoši augstskolā esošiem vērtēšanas kritērijiem.

Augstskolā ir noteikti 2 veidu pārbaudījumi-*obligātie* un *citi pārbaudījumi*. *Obligāto pārbaudījumu* (piemēram, kontroldarbs, eksāmens) izpilde studentiem ir obligāta. Ja tie nav izpildīti, gala atzīme par priekšmetu nevar tikt izlikta. *Obligāto pārbaudījumu* skaits studiju kursā ir noteikts ar rektora rīkojumu un ir atkarīgs no kredītpunktu skaita studiju kursā. Papildus *obligātajiem pārbaudījumiem* pasniedzējs pēc saviem ieskatiem var iekļaut studiju kursā, piemēram, mājas darbus, testus, patstāvīgos darbus, seminārus, utt. Tie ir *Citi pārbaudījumi*. To skaitu un veidu nosaka pats pasniedzējs, kā arī studiju kursa aprakstā (un izliekot gala atzīmi) norāda *citū pārbaudījumu* svaru studenta gala vērtējumā.

Katrs pasniedzējs savā studiju kursā regulāri pārbauda studentu zināšanas, izmantojot kursa programmā un aprakstā norādītos *obligātos* un *citū* pārbaudes veidus (kontroldarbi, mājasdarbi, referāti, prezentācijas, patstāvīgie darbi, utt.). Prasības ir atkarīgas no studiju kursa specifikas un studiju procesa organizācijas tajā. Regulārs darbs semestrī ietekmē studiju kursa galīgo vērtējumu.

Obligāto pārbaudes veidu nosaka pasniedzējs, ņemot vērā prasības kursa apguvei un katra vērtējuma īpatsvaru.

Eksāmenu, kontroldarbu, patstāvīgo darbu, studiju darbu un prakšu rezultātus vērtē ar atzīmi 10 ballu sistēmā. Zemākais pozitīvais vērtējums bakalaura studiju programmai ir četras balles (gandrīz viduvēji).

Iegūstamo kredītpunktu summa ir norādīta studiju plānā. Lai novērtētu studentu izpildītā darba apjoma atbilstību plānam, katru semestri un studiju gadu tiek veikts tā kvantitatīvais vērtējums kredītpunktos - 1 kredītpunkts atbilst 40 stundām.

Eksāmeni RISEBA tiek organizēti gan rakstiski, gan mutiski. Gala vērtējums pēc studiju kursa apguves ietver studenta darba novērtējumu visa studiju kursa apguves laikā, tajā skaitā, līdzdalību un darba kvalitāti nodarbībās, kontroldarbu un patstāvīgo darbu rezultātus, kā arī eksāmena vērtējumu. Kursa apguve ir sekmīga, ja programmā noteiktās prasības ir izpildītas līdz pārbaudījuma perioda beigām, izņemot gadījumus, kad saņemts pārbaudījuma kārtošanas termiņa pagarinājums.

Kursa darbu un prakses atskaites saturu un kvalitāti, kā arī studējošo prezentācijas prasmi vērtē ar RISEBA rīkojumu nozīmēta komisija 10 ballu sistēmā.

Praksi vada un koordinē prakses vadītājs. Prakse jāaizstāv termiņā, saskaņā ar studiju grafiku.

RISEBA studējošo aktivitātes veicināšanai akadēmiskajā un pētnieciskajā darbā, studiju gada ietvaros tiek piešķirti mācību maksas atvieglojumi RISEBA labākajiem studējošajiem.

Bakalaura studiju beigās ir paredzēts Valsts pārbaudījums - jāizstrādā, jāuzraksta un jāaizstāv bakalaura darbs un jānokārto kvalifikācijas eksāmens. Studējošie Valsts pārbaudījumus drīkst kārtot, ja:

- pozitīvi ir novērtēta programmā paredzētā studiju kursa apguve;
- pozitīvi novērtēta prakses atskaite;
- izpildītas visas studiju līgumā noteiktās finansiālās saistības.

Bakalaura darba apjoms ir 10 KP, un tas sastāv no teorētiskās, praktiskās un radošās daļām. Teorētiskā daļa sastāv no akadēmiskās literatūras un citu pētījumu par komunikācijas jomas tēmām analīzes. Praktiskajā daļā tiek veikts oriģināls lietišķais pētījums. Radošais darbs ir zinātniski pētnieciskā darbā izvēlētās problēmas risinājums, kas balstīts uz darbā izteiktajiem priekšlikumiem. Radošajā daļā students izstrādā projektu reklāmas vai sabiedrisko attiecību vajadzībām.

Gala eksāmens tiek organizēts mutiski. Tā saturs veidots no 3 jautājumu blokiem:

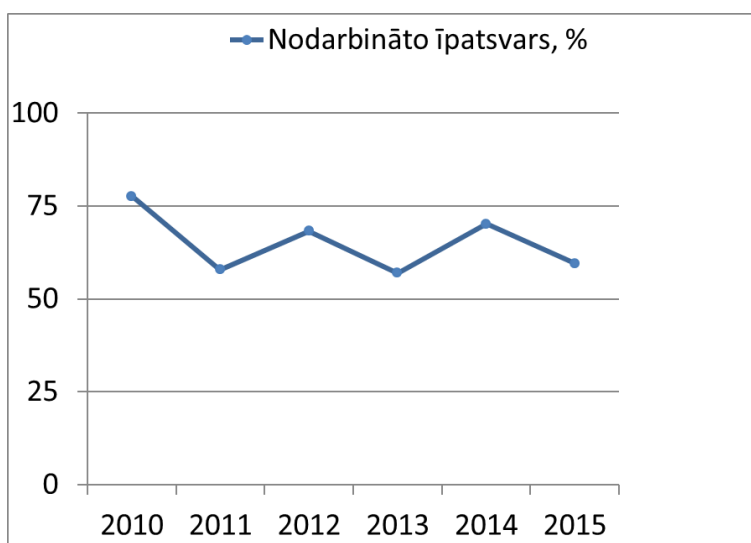
- mārketingu un menedžmentu,
- komunikācijas jomas teorētiskie bāzes kursi,
- reklāma vai sabiedriskās attiecības.

Ja studiju programma ir sekmīgi apgūta un Valsts pārbaudījumos saņemts pozitīvs vērtējums (zemākais vērtējums 4 balles), studējošiem tiek piešķirts profesionālais grāds – bakalaurs **sabiedrības vadībā** un **sabiedrisko attiecību menedžera** vai **reklāmas menedžera** kvalifikācija.

6. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem

Centrālās statistikas pārvaldes (turpmāk tekstā CSP) veiktā „Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžmenta” studiju programmas 2010.-2015. gadu absolventu nodarbinātības izpēte rāda, ka vidējais absolventu nodarbinātības īpatsvars laika posmā no 2010.-2015. gadam ir 65%, pie kam, kā redzams 6.1. attēlā, nodarbinātības īpatsvars

atsevišķu gadu griezumā beidzēju vidū ir stipri atšķirīgs un svārstās robežās no 56,9% - 77,6%.

6.1. attēls. Studiju programmas “Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments” absolventu nodarbinātības īpatsvars.

Jāatzīmē, ka 2010. gada absolventu nodarbinātības īpatsvars 77,6% turpmāko gadu laikā vairs netiek sasniegts. Tomēr minētie CSP dati bez dziļākas nenodarbinātības cēloņu (bezdarbnieks, studiju turpināšana, emigrēšana no valsts, bērnu kopšanas atvaļinājums, u.c) analīzes neļauj izvirzīt pieņēmumu par absolventu nodarbinātības perspektīvu.

Par absolventu nodarbinātības perspektīvu liecina CVO Recruitment Latvia veiktā tirgus izpēte par pieprasītākajiem darbiniekiem Latvijā 2015. gadā. Izpētes rezultāti norāda, ka tieši sabiedrisko attiecību, mārketinga un pārdošanas speciālisti Latvijā ir vieni no pieprasītākajiem. Savukārt sabiedriskās attiecības, mārketingu un pārdošana ir jomas, kuras ir vispiemērotākās programmas beidzējiem. (<http://cvor.lv/darba-tirgus-zinas/pieprasitakie-darbinieki-latvija-2015-gada>)

7. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā saņemto ieteikumu ieviešana

2016./2017. studiju gadā, tāpat kā iepriekšējos studiju gados, tiek mērķtiecīgi strādāts pie ekspertu ieteikuma - *uzlabot studentu pieeju starptautiskajām datu bāzēm un papildināt bibliotēku ar jauniem, starptautiski atzītu, ekspertu darbiem, īpaši komunikācijas zinātnes un sabiedrisko attiecību jomā.*

Bibliotēkas resursi tiek nepārtraukti papildināti atbilstoši katra semestra sākumā sastādītajam nepieciešamās literatūras sarakstam, katru gadu palielinās elektronisko datu bāžu abonēšanai paredzētais finansējums.

Pārskata periodā, tāpat kā iepriekšējos studiju gados, tiek īstenota aktīva mācībspēku pētnieciskā darbība (ekspertu ieteikums *vairāk uzmanības pievērst zinātnes*

attīstībai), kas ir rezultējušies mācībspēku dalībā 13 starptautiskās konferencēs un 4 publikācijās starptautiski atzītos izdevumos.

8. Pielikumi studiju programmas raksturojumam

8.1. Studiju kursu un studiju moduļu apraksti

Programmas saturu veido vispārizglītojošie studiju kursi - humanitāro un sociālo zinātņu, tai skaitā studiju kursi, kas attīsta sociālās, komunikatīvās un organizatoriskās pamatiemaņas; nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi; nozares profesionālie specializācijas kursi; izvēles kursi; prakses un valsts pārbaudījums. Programmas vispārizglītojošie studiju kursi, nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi, kā arī nozares profesionālie specializācijas kursi ir obligāti visiem studējošiem. Izvēles daļā nepieciešamo kredītpunktu skaitu studējošais iegūst, izvēloties kursus atbilstoši savām interesēm.

RISEBA profesionālā bakalaura studiju programma „Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments” tika veidota, balstoties uz 2001. gada 20. novembra LR Ministru kabineta noteikumiem Nr. 481 „*Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu*”, kuri reglamentēja profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas obligāto saturu.

Bakalaura programma atbilst jaunajiem 2014. gada 26. augustā izdotajiem MK noteikumiem Nr. 512 *Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu*. Atbilstoši jaunajiem noteikumiem, bakalaura programmas obligāto saturu veido:

1. vispārizglītojošie studiju kursi –20 KP

(filozofija – 2 KP; komercdarbība – 2 KP; grāmatvedība – 2 KP; komercdarbības tiesiskie aspekti– 2 KP; sociālā psiholoģija - 2 KP; vadībzinības – 2 KP; socioloģija – 2KP; biznesa komunikācija (angļu val.) – 6 KP);

2. nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi – 36 KP

(ievads reklāmā – 2 KP; ievads sabiedriskajās attiecībās – 2 KP; mūsdienu latviešu valodas aktualitātes komunikācijas aspektā – 4 KP; ievads masu komunikācijas teorijās – 2 KP; valsts pārvalde -2 KP; datorgrafikas pamati– 4 KP; žurnālistikas pamati – 2 KP; neverbālā komunikācija – 2KP; pārlicinošās komunikācijas pamati – 2 KP; postindustriālās sabiedrības attīstība – 2 KP; jaunās informācijas mediju tehnoloģijas-2 KP; publiskā viedokļa teorijas – 2 KP; ievads zinātniskajā pētniecībā – 4 KP; organizāciju psiholoģija- 2 KP, politika un komunikācija – 2 KP);

3. nozares profesionālās specializācijas kursi – 60 KP

Šajā daļā tiek piedāvāti priekšmeti, lai nodrošinātu studējošiem, nākamiem speciālistiem, plašākas, dziļākas un vispusīgākas zināšanas savā profesionālajā jomā (*vizuālās komunikācijas pamati – 4 KP; reklāmas vai sabiedrisko attiecību vēsture – 2 KP; reklāmas veidi – 2 KP; patērētāju uzvedība – 2 KP; ievads semiotikā – 2 KP; tekstveide reklāmā vai sabiedriskajās attiecībās – 2 KP; ievads reklāmas dizainā – 2 KP; reklāmas vai sabiedrisko attiecību kampaņu plānošana un vadīšana; reputācijas vadība – 2 KP; zīmolvedība – 2 KP; mārketinga komunikācija interneta vidē – 2 KP; sabiedrisko attiecību stratēģija un taktika – 4 KP; sabiedrisko attiecību praktikums – 2 KP; krīzes komunikācijas menedžments – 2 KP; komunikācijas ētika – 2 KP; jaunrades process – 2 KP; u. c.);*

4. izvēles daļas kursi – 6 KP

Šīs daļas kursi dod iespēju studējošam specializēties kādā ar reklāmdarbības vai sabiedrisko attiecību jomām saistītā novirzienā (*mediju semiotika – 2 KP; komunikācijas metodes sabiedriskajās attiecībās – 2 KP; masu pasākumu producēšana – 2 KP; satura mārketinga – 2 KP; scenāriju rakstīšanas pamati – 2 KP; pieredzes mārketinga – 2 KP; TV žurnālistika – 2 KP; sociālais mārketinga – 2 KP; zīmolu audiovizuālā komunikācija – 2 KP; u. c.);*

5. prakse – 26 KP;

6. valsts pārbaudījums – 12 KP, kura sastāvā ir:

kvalifikācijas eksāmens – 2 KP;

bakalaura darba izstrādāšana un aizstāvēšana – 10 KP.

Bakalaura programmas apguves laikā studējošais izstrādā un aizstāv vismaz trīs studiju darbus.

Programma veidota, balstoties uz četriem pamatelementiem: ievadmoduļi, pamatmoduļi, radošie moduļi un izvēles moduļi.

Ievadelementi pirmajos studiju gados nodrošina pamatzināšanas disciplīnās, kurām studējošiem vairāk būs jāpievēršas nākamajos gados. Pamatmoduļi nodrošina iespēju apgūt prasmes pētnieciskajā darbā, rakstiskajā un mutiskajā komunikācijā, tāpat arī prasmes kritiskai mediju jomas norišu izvērtēšanai. Radošie moduļi attīsta prasmes iztēles, video un audio sfērā. Izvēles moduļi attīsta studējošo spējas vairākās atbilstošās jomās, veidojot viņu padziļinātu izpratni, attieksmi un nostāju.

8.2. Studiju programmas satura atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā, tai skaitā ja iegūstamā kvalifikācija ir reglamentēta profesija

RISEBA profesionālā bakalaura studiju programma „Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments” atbilst 5. kvalifikācijas līmeņa *Sabiedrisko attiecību menedžera* profesijas standartam. Profesionālā bakalaura studiju programma „Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments” nodrošina sabiedrisko attiecību menedžera profesijas standartā noteikto zināšanu un prasmju apguvi.

Profesionālā bakalaura studiju programma „Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments” nodrošina **reklāmas vadītāja** profesijai noteikto zināšanu un prasmju apguvi atbilstoši Profesiju klasifikatora prasībām (profesijas kods 2431 02).

RISEBA profesionālā bakalaura studiju programma „Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments” atbilst 2014. gada 26. augusta LR Ministru kabineta noteikumos Nr. 512 „*Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu*” (turpmāk tekstā Valsts standarts) noteiktajam bakalaura programmas obligātajam saturam.

8.1. tabulā norādītas Valsts standartā izvirzītās prasības profesionālajai augstākajai izglītībai un RISEBA bakalaura studiju programmas atbilstība šīm prasībām.

8.1. tabula

Profesionālā bakalaura studiju programmas „Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžmenta” satura salīdzinājums ar otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības Valsts standartu

Nr. p. k.	Programmas obligātā satura daļas	Noteikumi par 2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu	RISEBA studiju programma
1.	Vispārizglītojošie studiju kursi	<i>vismaz 20 kredītpunkti</i>	20 kredītpunkti
2.	Nozares (profesionālās darbības jomas) teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi	<i>vismaz 36 kredītpunkti</i>	36 kredītpunkti
3.	Nozares (profesionālās darbības jomas) profesionālās specializācijas kursi	<i>vismaz 60 kredītpunkti</i>	60 kredītpunkti*
4.	Izvēles daļas kursi	<i>vismaz 6 kredītpunkti</i>	6 kredītpunkti
5.	Prakse	<i>vismaz 20 kredītpunkti</i>	26 kredītpunkti
4.	Valsts pārbaudījums	<i>vismaz 12 kredītpunkti</i>	12 kredītpunkti**

5.	Bakalaura studiju programmas apjoms	<i>vismaz 160 kredītpunkti</i>	160 kredītpunkti

* tajā skaitā Valsts standartā noteiktie trīs obligātie studiju darbi

**kura sastāvdaļa ir bakalaura darba izstrāde un aizstāvēšana 10 KP apjomā un kvalifikācijas eksāmens 2 KP apjomā

8.3. Studiju programmas izmaksas un to kalkulācija

Studiju maksa ir galvenais studiju procesa nodrošināšanas finansējuma avots. Studiju maksa tiek segta no fizisko un/vai juridisko personu līdzekļiem, un proti:

- studējošā vecāku un citu radnieku personīgie līdzekļi;
- studējošā personīgie līdzekļi;
- studējošā darba devēja līdzekļi;
- studiju kredīts ar valsts vārdā sniegtu galvojumu;
- komerc kredīts;
- sponsoru līdzekļi.

Studiju maksas apmēru un samaksas kārtību katram studiju gadam nosaka un apstiprina RISEBA Senāts. RISEBA noteikusi sekojošas studiju maksas apmaksas iespējas studējošiem:

- par visu studiju programmu kopumā;
- par vienu studiju gadu;
- par vienu semestri;
- par mēnesi, saskaņā ar studiju līgumā noteikto studiju maksas maksājumu grafiku, precīzi ievērojot samaksas termiņus un summas.

Studiju maksa apmēru profesionālā bakalaura studiju programmai „Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments” 2016./2017. studiju gadā skatīt tabulā 8.2.

8.2. tabula

Studiju maksa apmērs 2016./2017. studiju gadā

Studiju veids, forma	Ilgums	Valoda	Studiju maksa gadā, EUR
Pilna laika dienas nodaļa	4 gadi	latviešu vai krievu	2000

Nepilna laika vakara nodaļa (studijas katru otro ceturtdienu, piektdienu un sestdienu)	4,5 gadi	latviešu vai krievu un angļu	1700
Izejamo dienu studijas	5 gadi	latviešu vai krievu un angļu	1408,64

RISEBA studējošiem piedāvā budžeta vietas un 21 dažāda veida studiju maksas atlaidi. 14 atlaižu veidi ir piemērojami arī „Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžmenta” bakalaura programmā studējošiem.

8.3. tabula

Studiju programmas „Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments” studējošo studiju maksas atlaides 2016./2017. studiju gadā

N.p.k.	Atlaides veids	Studējošo skaits	Studiju maksas atlaide, %
1.	Radinieki	2	25
2.	Budžeta vieta	10	100
3.	Sports	1	15
4.	Labas sekmes	6	No 10-25
5.	Studējošo pašpārvaldes valdes locekļi	2	20
	Kopā:	21	

Pēc 8.3. tabulas datiem redzams, ka 2016./2017. studiju gadā 21 studiju programmas „Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments” studējošais saņēma studiju maksas atlaidi.

8.4. Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādām pašām studiju virzienam atbilstošu Latvijas un vismaz divām Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu studiju programmām

Bakalaura studiju programma „Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments” ir līdzīga RISEBA partneraugstskolas Nikozijas Universitātes (<http://www.unic.ac.cy/bachelor-degrees/public-relations-advertising-and-marketing-ba-4-years-0>) realizētai bakalaura grāda studiju programmai „Sabiedriskās attiecības, reklāma un mārketing” (*Public Relations, Advertising and Marketing*)

Konstatētās kopsakarības un atšķirības

KOPSAKARĪBAS	ATŠĶIRĪBAS
☐ abas minētās studiju programmas sagatavo speciālistus komunikācijas zinātnē, kas arī dod iespēju turpināt studēt maģistrantūrā; ☐ programmu galvenais mērķis ir sagatavot darba tirgum nepieciešamus konkurētspējīgus darbiniekus reklāmas, sabiedrisko attiecību vai mārketinga jomā; ☐ abās programmās ir vienāds studiju ilgums pilna laika studijām- 4 gadi; ☐ abās programmās ir vienāds kredītpunktu apjoms (160 KP); ☐ programmās ir paredzēta laba teorētiskā bāze komunikācijā, reklāmā un mārketingā; ☐ biznesa un komunikācijas kursu apvienojums dod programmas beidzējiem nepieciešamās kompetences, lai darbotos korporatīvās komunikācijas jomā; ☐ abas programmas paredz vispārizglītojošo kursu apgūšanu; ☐ studijuursos bez lekcijām un semināriem ir paredzētas arī praktiskās nodarbības, jo abas programmas paredz darba tirgum svarīgo praktisko iemaņu apgūšanu; ☐ abās studiju programmās ir psiholoģijas un humanitārie priekšmeti, atšķirības ir tikai apjoma ziņā; ☐ paredzēti priekšmeti, kas nodrošina iespēju apgūt pētnieciskās un analītiskās prasmes; ☐ programmas saturu veido obligātā daļa un galvenā izvēles daļa (vai ierobežotās izvēles daļa RISEBA); ☐ abās programmās ir iekļauti moduļi uzņēmējdarbības profesionālās kompetences veidošanai; ☐ abas programmas paredz valodas prasmju apguvi; ☐ abās programmās ir paredzēta prakse. ☐ bakalaura darbs pēdējā studiju gadā ir galvenais pētniecības vai radošās darbības oriģināldarbs.	☐ atšķirīgi ir studiju noslēgumā iegūstamie bakalaura grādi. RISEBA tas ir profesionālā bakalaura grāds sabiedrības vadībā, Nikozijas Universitātē – bakalaura grāds sabiedrisko attiecību, reklāmas un mārketinga mākslā. ☐ Nikozijas Universitātes programma paredz obligātu otrās svešvalodas apguvi vismaz 8 KP (vai 12 ECTS) apjomā; ☐ Nikozijas Universitātes programmā ir lielāks akcents uz mārketinga un pārdošanas jomu kursiem; ☐ RISEBA izvēles kursi sniedz padziļinātas zināšanas izvēlētajā studiju jomā; Nikozijas Universitātē mārketingā un pārdošanā; ☐ RISEBA programmā uzsvars tiek likts uz komunikācijas zinātnes priekšmetiem, Nikozijas Universitātes programmā uz mārketinga jomas; ☐ programmās ir atšķirīgs prakses apjoms, RISEBA prakses apjoms ir 26 KP; Nikozijas Universitātē 6 KP; ☐ RISEBA studiju gada noslēgumā studējošie izstrādā studiju darbu, Nikozijas Universitātē projektu.

RISEBA profesionālā bakalaura studiju programma „**Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments**” tiek salīdzināta ar *Komunikācijas un sabiedrisko attiecību studiju programmu Eiropas Universitātē* (www.euruni.edu).

Konstatētās kopsakarības un atšķirības

KOPSAKARĪBAS	ATŠĶIRĪBAS
☐ abas minētās studiju programmas sagatavo speciālistus komunikācijas zinātnē, kas arī dod iespēju turpināt studēt maģistrantūrā; ☐ abās studiju programmās tiek izmantotas analogas studiju metodes-studiju darbi, referāti, prezentācijas, semestra vidus eksāmeni; ☐ abās studiju programmās ir ar mārketingu un vadzinībām saistīti studiju kursi, atšķirības ir tikai apjomu ziņā; ☐ paredzēti priekšmeti, kas nodrošina iespēju apgūt pētnieciskās un analītiskās prasmes.	☐ atšķirības vērojamas studiju ilgumā (Eiropas Universitātē studiju ilgums pilna laika studijām ir 3 gadi) un kopējā studiju apjomā. Eiropas Universitātē studiju apjoms ir 210 ECTS vai 140 KP; ☐ atšķirīgi ir studiju noslēgumā iegūstamie bakalaura grādi. RISEBA tas ir profesionālā bakalaura grāds sabiedrības vadībā, Eiropas Universitātē – bakalaura grāds komunikācijas & sabiedrisko attiecību mākslā. ☐ Eiropas Universitātes studiju programmā nav paredzēta prakse; ☐ kā studiju metode tiek izmantota ražošanas uzņēmumu apmeklēšana; ☐ RISEBA bakalaura darbs pēdējā studiju gadā ir galvenais pētniecības vai radošās darbības oriģināldarbs komunikācijas jomā. Eiropas Universitātē pēdējā studiju gadā paredzētie gala darbi ir finansēs un mārketingā; ☐ Eiropas Universitātē visai plaši tiek piedāvāti ekonomikas, finanšu un statistikas studiju kursi; ☐ Eiropas Universitātē nav humanitārie un psiholoģijas priekšmeti, nav paredzēti priekšmeti, kas attīsta studējošo spējas darboties vizuālās mākslas un verbālās izpausmes jomās; ☐ RISEBA uzsvars tiek likts uz komunikācijas priekšmetiem, Eiropas Universitātē uz priekšmetiem saistītiem ar komercdarbību.

No Latvijas augstskolās realizētajām programmām daļēji līdzīga satura programma ir Vidzemes augstskolā (www.va.lv), Biznesa augstskolā “Turība” (www.turiba.lv) un Baltijas Starptautiskajā akadēmijā (www.bsa.edu.lv). Visas trīs minētajās augstskolās tiek

realizētas profesionālā bakalaura programmas, un tiek sagatavoti speciālisti sabiedrisko attiecību jomā-sabiedrisko attiecību menedžeri.

RISEBA profesionālā bakalaura studiju programma „**Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments**” tiek salīdzināta ar *Biznesa augstskolas “Turība”* profesionālā bakalaura studiju programmu „*Sabiedriskās attiecības*”

8.6. tabula

Konstatētās kopsakarības un atšķirības

KOPSAKARĪBAS	ATŠĶIRĪBAS
☐ abas minētās studiju programmas sagatavo 5. kvalifikācijas līmeņa sabiedrisko attiecību menedžerus; ☐ abas studiju programmas piešķir bakalaura grādu sabiedrības vadībā, kas dod iespēju turpināt studēt maģistrantūrā; ☐ abās studiju programmās tiek izmantotas analogas studiju metodes-studiju darbi, referāti, prezentācijas, radošie darbi; ☐ kopumā 78 kredītpunktu apjomā ir kursi, kas sakrīt pilnībā vai daļēji, no kuriem atsevišķi kursi atrodas dažādās sadaļās (obligātās, ierobežotās izvēles vai brīvās izvēles). Šīs atšķirības nosaka katras programmas specifiku; ☐ abās programmās ir vienāds studiju ilgums pilna laika studijām; ☐ abās programmās ir vienāds kredītpunktu apjoms (160 KP); ☐ abu programmu studējošie izstrādā 3 studiju darbus 6 KP apjomā un iziet praksi, kuras kopapjoms ir 26 KP; ☐ paredzēti priekšmeti, kas nodrošina iespēju apgūt pētnieciskās un analītiskās prasmes.	• RISEBA studējošiem, uzsākot specializāciju pēc otrā kursa beigšanas, ir iespējams izvēlēties vienu no divām piedāvātajām kvalifikācijām - sabiedrisko attiecību menedžeris vai reklāmas menedžeris; • RISEBA piedāvātajā programmā ir plašāks brīvās izvēles kursu klāsts; ☐ RISEBA noslēguma pārbaudījums paredz bakalaura darba izstrādi un gala eksāmena nokārtošanu; ☐ RISEBA bakalaura darbā ir paredzēta arī radošā daļas izstrāde; ☐ RISEBA ir padziļināta mārketinga, sabiedrisko attiecību un reklāmas jomu kursu apguve; ☐ BA „Turība” padziļināta komunikācijas teoriju apguve; ☐ RISEBA akcents uz radošuma un jaunrades attīstīšanu; ☐ atšķirīgs laiks nepilna laika studijām; RISEBA studiju ilgums nepilna laika studijām ir 4,5 gadi, BA „Turība” 4,3 gadi.

8.5. Informācija par studējošajiem visā pārskata periodā

8.5.a. Studējošo skaits, norādot sadalījumā pa studiju programmas īstenošanas veidiem, formām (atsevišķi norādot tālmācību), valodām, filiālēm

2016./2017. studiju gadā programmā studē 358 studenti, no kuriem 244 studē pilna laika dienas nodaļā, bet 114 nepilna laika vakara un neklātienes nodaļās. Programmas īstenošana tālmācības formā nav paredzēta. Kopējais studējošo skaits salīdzinājumā ar iepriekšējo studiju gadu ir samazinājies par 6.7 %. Studijas pilna laika dienas nodaļā tiek realizētas latviešu un krievu valodās, nepilna laika vakara un neklātienes nodaļā tikai latviešu valodā.

8.5.b. Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits

2016./2017. studiju gadā 1. kursā ir imatrikulēti 102 studējošie, no kuriem 80 ir imatrikulēti pilna laika dienas nodaļā, bet 22 nepilna laika vakara nodaļā. 1-jā kursā imatrikulēto studentu skaitā ir arī 3 ārvalstu studenti - no Krievijas, Uzbekistānas un Somijas. Salīdzinājumā ar iepriekšējo studiju gadu imatrikulēto studējošo skaits ir ievērojami samazinājies. 2016./2017. studiju gadā I kursā imatrikulēto skaits ir par 19,1% mazāks kā iepriekšējā studiju gadā.

8.5.c. Absolventu skaits

2016./2017. studiju gadā diplomus saņēmuši 57 absolventi, no kuriem 44 ir absolvējuši pilna laika nodaļu, bet 13 nepilna laika nodaļu.

8.6. Aptauju rezultātu kopsavilkums par studējošo apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmu kvalitātes uzraudzībā

Mācību procesa norises efektīvākai izvērtēšanai pēc katra kursa novadīšanas studējošie tiek aptaujāti, lai uzzinātu viņu viedokli gan par konkrētā studiju kursa nozīmīgumu un apjoma pietiekamību programmas ietvaros, gan pasniegšanas efektivitāti. Šī atgriezeniskā saite ļauj programmas direktoram savlaicīgi konstatēt mācībspēku un studējošo sadarbības līmeni, kā arī vērtēt kursa pasniegšanas kvalitāti, un vajadzības gadījumā lemt par nepieciešamajiem uzlabojumiem vai izmaiņām.

Dienas un nepilna laika vakara nodaļu studējošo aptaujas rezultāti par 2016./2017. studiju gadu.

Studiju kursu vērtējums ir skalā no 0-5, kur 5 atbilst visaugstākajam vērtējumam un 0- viszemākajam. Studiju kursus studējošie vērtēja pēc 11 parametriem, kuri raksturo studiju kursa saturu, studiju kursa nozīmīgumu, izdales materiālu kvalitāti, mācību procesa

organizēšanu. Studējošo vērtētos kursus var iedalīt 5 blokos: sabiedriskās attiecības, reklāma, kursi komunikācijā, vispārizglītojošie, nozares teorētiskie un informācijas tehnoloģiju kursi. Jāatzīmē, ka aptaujas anketu aizpildīšanas aktivitāte 2016./2017. studiju gadā kopumā vērtējama kā zema. Daudziem studiju kursiem aptaujas anketas aizpildīja tikai 1-2 studējošie, un tās turpmākajā aptaujas rezultātu apkopojumā nav ņemtas vērā. Studējošie augstu ir novērtējuši sabiedrisko attiecību bloka kursus. Kopējais vidējais vērtējums 4,36 balles. Skatīt 8.7. tabulu.

8.7. tabula

Sabiedrisko attiecību studiju kursu novērtējums

Vērtēšanas parametri	Vidējais, balles
daudz jauna uzzinājis/iemācījies	4.11
studenti informēti par saturu, prasībām kritērijiem	4.85
kurss nodrošināts ar nepieciešamo literatūru un materiāliem	4.61
viela izklāstīta viegli un saprotami, uzsverot galveno	4.16
studentam iespējams uzdot jautājumus un piedalīties diskusijā	4.61
nodarbību sākums un beigas tiek precīzi ievērotas	4.84
efektīvi izmantoja audiovizuālās uzskates līdzekļus	3.55
rosināja domāt analītiski	4.51
skaidrojums par darbiem un novērtējumu	4.22
konsultācijas ārpus nodarbībām	4.41
ieteiktu draugam	4.15

Sabiedrisko attiecību kursu blokā tika vērtēti sekojoši studiju kursi: *starptautiskās sabiedriskās attiecības, tekstveide sabiedriskajās attiecībās, krīzes komunikācijas menedžments, reputācijas vadība un zīmolvedība*. Visi 11 parametri kopumā tiek labi novērtēti. Visaugstāk studējošie novērtē studentu informēšanu par kursa saturu un prasībām kritērijiem (vid. 4,85). Gandrīz tikpat augstu tiek vērtēta arī nodarbību organizēšana, t.i. nodarbību sākums un beigas tiek precīzi ievērotas (vid. 4,84).

Augstu tiek vērtēta iespēja uzdot pasniedzējam jautājumus nodarbību laikā un piedalīties diskusijā (vid. 4,61) un tikpat labi arī kursu nodrošināšana ar nepieciešamo literatūru un materiāliem (vid. 4,61).

Viszemāk ir tikusi novērtēta audiovizuālo uzskates līdzekļu izmantošana nodarbībās (vid. 3,55).

Viszemāk dienas nodaļas latviešu plūsmas studenti ir novērtējuši tādu kursu kā *zīmolvedība* (vid. 3.73). Studenti īpaši zemu ir novērtējuši audiovizuālo uzskates līdzekļu izmantošanu (vid. 1.75). Zemais vērtējums pamatā saistīts ar prezentāciju neievietošanu studentiem pieejamajā augstskolas informatīvajā sistēmā, nevis ar prezentāciju saturu.

Visaugstāk no sabiedrisko attiecību kursiem tiek vērtēts studiju kurss *reputācijas vadība*. Lielākās daļas kritēriju vidējais vērtējums ir 5 balles. Komentāros studenti raksta, ka ar prieku ir gājuši uz nodarbībām un vēlētos pie reputācijas kursa docētājas apgūt vēl kādus studiju kursus.

8.8. tabula

Reklāmas studiju kursu novērtējums

Vērtēšanas parametri	Vidējais, balles
daudz jauna uzzinājis/iemācījies	3.99
studenti informēti par saturu, prasībām kritērijiem	4.36
kurss nodrošināts ar nepieciešamo literatūru un materiāliem	4.29
viela izklāstīta viegli un saprotami, uzsverot galveno	4.14
studentam iespējams uzdot jautājumus un piedalīties diskusijā	4.79
nodarbību sākums un beigas tiek precīzi ievērotas	4.45
efektīvi izmantoja audiovizuālās uzskates līdzekļus	4.18
rosināja domāt analītiski	4.52
skaidrojums par darbiem un novērtējumu	4.44
konsultācijas ārpus nodarbībām	4.08
ieteiktu draugam	4.36

Reklāmas kursu blokā tika vērtēti sekojoši studiju kursi: *reklāmas veidi, ievads reklāmā, pakalpojumu mārketing un krāsu mācība*. Skatīt 8.8. tabulu.

Reklāmas bloka kursu kopējais vidējais vērtējums ir viszemākais (4, 33 balles). kaut gan visi 11 parametri kopumā tiek vērtēti labi. Augstu tiek vērtēta iespēja uzdot pasniedzējam jautājumus nodarbību laikā un piedalīties diskusijā (vid. 4,79). Studenti augstu ir novērtējuši arī viņu rosināšanu domāt analītiski (vid.4,52), kā arī nodarbību

organizēšana, t.i. nodarbību sākums un beigas tiek precīzi ievērotas (vid. 4,45). No reklāmas bloka kursiem studējošie visaugstāk ir novērtējuši studiju kursus *krāsu mācība* un *pakalpojumu mārketinga*. Vienlīdz augstu minētajosursos studējošie novērtē iespēju uzdot pasniedzējam jautājumus nodarbību laikā un piedalīties diskusijā, kā arī to, ka nodarbību sākums un beigas tiek precīzi ievērotas (abās pozīcijās vid. vērtējums ir 5,00 balles).

Reklāmas kursu blokā viszemāk ir ticis novērtēts studiju kurss *ievads reklāmā* (parametri-ieteiktu draugam, daudz jauna uzzinājis/iemācījies, viela izklāstīta viegli un saprotami, uzsverot galveno, konsultāciju iespējamība ārpus nodarbībām un audiovizuālo uzskates līdzekļu izmantošana- vidēji tiek vērtēti ar 3,36 ballēm). Šajā gadījumā parametru ieteikt draugam nevarētu īsti saistīt ar kursa nozīmīgumu studiju programmā, drīzāk ar esošā kursa praktisko īstenošanu, jo aptaujas anketās studējošie norādīja uz informācijas avotu trūkumu un kursa izklāstu nesaprotamā valodā. Kurasa *reklāmas veidi* vērtējumā tikai 3 no 11 pozīcijām ir saņemts labs vērtējums.

8.9. tabula

Komunikācijas studiju kursu novērtējums

Vērtēšanas parametri	Vidējais, balles
daudz jauna uzzinājis/iemācījies	4.65
studenti informēti par saturu, prasībām kritērijiem	4.66
kurss nodrošināts ar nepieciešamo literatūru un materiāliem	4.51
viela izklāstīta viegli un saprotami, uzsverot galveno	4.73
studentam iespējams uzdot jautājumus un piedalīties diskusijā	4.93
nodarbību sākums un beigas tiek precīzi ievērotas	4.85
efektīvi izmantoja audiovizuālās uzskates līdzekļus	4.13
rosināja domāt analītiski	4.63
skaidrojums par darbiem un novērtējumu	4.16
konsultācijas ārpus nodarbībām	4.37
ieteiktu draugam	4.27

Komunikācijas kursu blokā tika vērtēti sekojoši studiju kursi: *neverbālā komunikācija un sociālais mārketinga*. Skatīt 8.9 tabulu.

Komunikācijas priekšmetu bloka kursu kopējais vidējais vērtējums ir ievērojami augstāks kā reklāmas un sabiedrisko attiecību virziena kursiem (4,53 balles). Visaugstāk tiek vērtēta iespēja uzdot pasniedzējam jautājumus nodarbību laikā un piedalīties diskusijā (vid. 4,93) un nodarbību sākuma un beigu precīza ievērošana (vid. 4,85).

Augstu tiek vērtēts, ka *mācību viela izklāstīta viegli un saprotami, uzsverot galveno* (vid.4,73).

Tajā pašā laikā ievērojami zemāk ir tikusi vērtēta *audiovizuālo uzskates līdzekļu izmantošana nodarbībās* (vid. 4,13 balles).

Par *neverbālās komunikācijas* kursu ir vairāki pozitīvi studentu komentāri- nodarbības aizraujošas, interesantas, kurss viegls un saprotams, ļoti patika iet uz šīm lekcijām, u.c.

8.10. tabula

Vispārizglītojošie studiju kursu novērtējums

Vērtēšanas parametri	Vidējais, balles
daudz jauna uzzinājis/iemācījies	4.55
studenti informēti par saturu, prasībām kritērijiem	4.79
kurss nodrošināts ar nepieciešamo literatūru un materiāliem	4.65
viela izklāstīta viegli un saprotami, uzsverot galveno	4.42
studentam iespējams uzdot jautājumus un piedalīties diskusijā	4.89
nodarbību sākums un beigas tiek precīzi ievērotas	4.83
efektīvi izmantoja audiovizuālās uzskates līdzekļus	4.26
rosināja domāt analītiski	4.47
skaidrojums par darbiem un novērtējumu	4.61
konsultācijas ārpus nodarbībām	4.46
ieteiktu draugam	4.03

Vispārizglītojošo kursu blokā tika vērtēti sekojoši studiju kursi: *komercdarbība, komercdarbības tiesiskie aspekti, biznesa komunikācija (angļu val.), grāmatvedība un socioloģija*. Skatīt 8.10. tabulu.

Vispārizglītojošo kursu kopējais vidējais vērtējums ir visaugstākais (4,54 balles).

Visaugstāk studējošie novērtē iespēju *uzdot pasniedzējam jautājumus nodarbību laikā un piedalīties diskusijā* (vid. 4, 89 balles) un *nodarbību sākuma un beigu laika*

precīzu ievērošanu (vid. 4,83), un *informētību par kursa saturu un prasībām kritērijiem* (vid. 4, 79 balles). Ne tik augstu tiek vērtēta kursa nozīmība, kritērija *ieteiktu draugam* vidējais vērtējums ir 4,03 balles.

Vispārizglītojošo priekšmetu bloka kursu kopējais vidējais vērtējums 4,54 balles, noteikti ir pozitīvi vērtējamais fenomēns, jo parastu studējošie vispārizglītojošos kursus vērtē zemāk kā specializācijas kursus, nesaskatot un neizprotot to nozīmīgumu un nepieciešamību studiju programmas apguvē.

8.11. tabula

Nozares teorētisko un informācijas tehnoloģiju studiju kursu novērtējums

Vērtēšanas parametri	Vidējais, balles
daudz jauna uzzinājis/iemācījies	4.31
studenti informēti par saturu, prasībām kritērijiem	4.53
kurss nodrošināts ar nepieciešamo literatūru un materiāliem	4.28
viela izklāstīta viegli un saprotami, uzsverot galveno	4.46
studentam iespējams uzdot jautājumus un piedalīties diskusijā	4.66
nodarbību sākums un beigas tiek precīzi ievērotas	4.50
efektīvi izmantoja audiovizuālās uzskates līdzekļus	4.17
rosināja domāt analītiski	4.59
skaidrojums par darbiem un novērtējumu	4.52
konsultācijas ārpus nodarbībām	4.63
ieteiktu draugam	4.30

Nozares teorētisko un informācijas tehnoloģiju kursu blokā tika vērtēti sekojoši studiju kursi: *ievads zinātniskā pētniecībā, pētniecības metodes reklāmā un sabiedriskajās attiecībās, publiskā viedokļa teorijas, ievads masu komunikācijas teorijās, jaunrades process, žurnālistikas pamati, valsts pārvalde, datorgrafikas pamati, jaunās informācijas (mediju) tehnoloģijas*. Nozares teorētisko un informācijas tehnoloģiju kursu bloks ir kopumā augstu novērtēts studiju kursu bloks (vid. 4,45 balles).

Visaugstāk tiek vērtēta iespēja *uzdot pasniedzējam jautājumus nodarbību laikā un piedalīties diskusijā* (vid. 4,66). Gandrīz tikpat augstu tiek vērtētas arī iespējas *konsultēties*

ar mācībspēku ārpus nodarbībām (vid. 4,63), nedaudz zemāk informētība par studiju kursu saturu, prasībām un vērtēšanas kritērijiem (vid.4,53).

Ceturtais visaugstāk novērtētais parametrs ir *skaidrojums par darbiem un to novērtējumu* (vid. 4,52).

Šajā kursu blokā viszemāko novērtējumu ir saņēmis kurss *ievads zinātniskajā pētniecībā* no dienas nodaļas latviešu plūsmas studentiem (vid. 3.62 balles).

Minētais kurss ir saņēmis arī viszemāko vērtējumu pozīcijā *ieteiktu savam draugam* (vid. 3,33 balles).

Komentāros studenti norāda uz nodarbību sākuma laika neievērošanu. Visaugstāko vidējo novērtējumu ir saņēmis no nepilna laika vakara nodaļas studentiem studiju kurss *jaunrades process* (vid. 4,88), kā arī komentārus-*lielisks pasniedzējs* un *tā turpināt*.

Studējošo aptaujas rezultātu analīze, palīdz programmas administrācijai saskatīt kritiskos momentus studiju programmas realizācijā. Viszemāk novērtēto kursu saturs un mācīšanas metodes tiek pārskatītas un attiecīgi koriģētas.

8.7. Aptauju rezultātu kopsavilkums par absolventu apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmu kvalitātes uzraudzībā

Pārskata perioda laikā, 2016. gada novembrī-decembrī tika veikta 2015./2016. studiju gada absolventu aptauja.

Absolventiem tika uzdoti vairāki jautājumi:

- vai pēc augstskolas absolvēšanas strādā;
- vai strādā iegūtajā specialitātē;
- ja, nē, vai veicamie darba pienākumi ir saistīti ar iegūto specialitāti;
- vai augstskolā iegūtās zināšanas ir noderīgas esošajā darbā;
- Absolventiem tika lūgts nosaukt arī esošo darba vietu un ieņemamo amatu.

Informāciju izdevās iegūt no lielākās daļas 2015./2016. studiju gada absolventu (73%). Programmas absolventi strādā Latvijas bankās (AS „Rietumu banka”), vietējos un starptautiskos uzņēmumos (AAS "SEB Dzīvības apdrošināšana", SIA „NORDISK”, SIA „Shine Event”, portāls „Delfi, Vidzemes Olimpiskais centrs, u.c.), sabiedrisko attiecību, reklāmas, mediju, dizaina un mārketinga aģentūrās (SIA "Repute", mārketinga aģentūra PPD MP, interneta mārketinga aģentūra RealWeb Latvia, SIA „Bright”, u.c.), valsts vai pašvaldības institūcijās (Liepājas pilsētas būvvaldē).

Ekonomiskās situācijas stabilizēšanās valstī nedaudz palielinājusi pieprasījumu pēc sabiedrisko attiecību un reklāmas speciālistiem. Pēc studiju beigšanas strādā 81 % aptaujāto absolventu. Jāatzīmē, ka ne visi 2015./2016. studiju gada absolventi strādā

profesijā vai dara darbu, kas lielā mērā atbilst izvēlētajai sabiedrisko attiecību vai reklāmas speciālista profesijai. Profesijā strādā 63% aptaujāto strādājošo absolventu. 9% absolventu ir uzsākuši savu biznesu citā jomā, bet iegūtās zināšanas reklāmā, mārketingā un sabiedriskajās attiecībās lieti noder un arī tiek izmantotas.

No strādājošiem absolventiem 35 % jau šajā laikā ir izdevies izveidot karjeru, un viņi strādā kā vadītāji (nodaļas vai struktūrvienības vadītājs, direktors, utt.).

Aptaujātie absolventi atzīst, ka studiju laikā ir ieguvuši turpmākajam darbam noderīgu pieredzi un kompetences.

Absolventi augstu novērtē studiju laikā iegūtās zināšanas zīmolu virzīšanā tirgū, lojalitātes programmu veidošanā, mārketinga aktivitāšu izstrādē un klientu piesaistē.

Augstu tiek vērtētas iegūtās reklāmas un sabiedrisko attiecību stratēģiju izstrādes prasmes.

Aptaujātie absolventi uzskata, ka ļoti noderīgas viņu darbā ir dažādu tekstu sagatavošanas prasmes reklāmas vai sabiedrisko attiecību vajadzībām.

Detalizētākas informācijas iegūšanai tika veiktas intervijas ar vairākiem absolventiem. Tika intervēti 3 pilna laika dienas nodaļas latviešu plūsmas reklāmas un sabiedrisko attiecību un reklāmas virziena absolventi: Atis Sīlis, Madara Švarca un Elīna Bārtule.

Intervētie absolventi atzinīgi izsakās par programmas mācībspēku profesionalitāti un zināšanām un programmas sniegtajām iespējām- publiskajām lekcijām, reālajiem projektiem, izbraukumiem uz uzņēmumiem, profesionāļu un sabiedrībā plaši pazīstamu cilvēku piesaisti. Visi intervētie absolventi augstu novērtē savu prezentēšanas un radošo prasmju attīstīšanu studiju kursu ietvaros un atzīst, ka programma ir domāta tiem, kas tiešām vēlas kaut ko iemācīties.

8.8. Studējošo pašpārvalde un līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Latvijas Republikas Ministru kabineta 2007. gada 20. martā apstiprinātā RISEBA Satversme paredz studējošo līdzdalību sekojošās koleģiālajās lēmējinstītūcijās:

RISEBA Satversmes sapulcē;

RISEBA Senātā.

Tas nozīmē likumīgu nepieciešamību un atļauj nodrošināt studējošo aktīvu iesaistīšanu visos jautājumos, kas saistīti ar studiju procesa saturu un organizāciju, kā arī ar ārpus studiju darbību.

RISEBA darbojas studējošo pašpārvalde. Viens no studējošo pašpārvaldes dibināšanas pamatmērķiem ir studentu saskarsmes veidošana un aktivitātes veicināšana.

RISEBA studējošo pašpārvalde ir Latvijas Studentu apvienības locekle, kas dod vislielākās iespējas dalīties pieredzē un apspriest gan ar studijām, studentu dzīvi un sabiedriskām aktivitātēm saistītās problēmas, gan arī ar visu izglītības sistēmu kopumā.

RISEBA studējošo pašpārvalde pārstāv studentu intereses visās augstskolas un valsts institūcijās, un arī ārzemēs.

Studējošie aktīvi piedalās augstskolas un studējošo pašpārvaldes rīkotajās aptaujās. RISEBA regulāri, katru studiju gadu, visos studijuursos tiek veiktas studējošo aptaujas par studiju programmu realizācijas gaitu, mācībspēku darba kvalitāti, kas ļauj izsekot studiju programmas novērtējumam no studentu viedokļa, kā arī studiju darba organizācijas kvalitātei.

Studējošiem tiek arī piedāvāta iespēja tikties ar augstskolas vadību, administrāciju un departamentu vadītājiem. Ikdienas jautājumus ar administrāciju risina studiju programmas administratori, grupu vecākie un studējošo pašpārvalde.

Studējošie savu līdzdalību mācību procesā var realizēt, izsakot savas vēlmes tiešajam studiju kursa pasniedzējam, programmas direktorei, departamentu vadītājiem, kā arī ar RISEBA studējošo pašpārvaldes palīdzību, kuras pārstāvji piedalās RISEBA Senāta sēdēs. Regulāri tiek rīkotas studiju programmas direktores un studējošo tikšanās, lai pārrunātu studiju procesa aktualitātes un problēmjasautājumus.

Lai paaugstinātu studiju kvalitāti un studējošo ciešāku līdzdalību studiju organizēšanā, RISEBA no 2007./2008. studiju gada tika dibināta speciāla, katras studiju programmas Padome, kuras galvenais mērķis ir sekmēt attiecīgās studiju programmas kvalitāti, paaugstināt studiju efektivitāti, starpdisciplināro komunikāciju un nodrošināt katras studiju programmas attīstīšanu. Studiju programmas Padomes sastāvā ir iekļauti studējošo pārstāvji no katra kursa.